

D o h o d a

o s o u č i n n o s t i

K provedení čl. 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 996/2010 ze dne 20. října 2010, o šetření a prevenci nehod a incidentů v civilním letectví a o zrušení směrnice 94/56/ES, v souladu s ustanoveními § 55 až 55e zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a s příslušnými ustanoveními zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád), uzavírají

Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod, zastoupený ředitelem Ing. Pavlem Štrůblem,

Policejní prezidium České republiky, zastoupené policejním prezidentem plk. Mgr. Petrem Lessy,

Nejvyšší státní zastupitelství, zastoupené nejvyšším státním zástupcem JUDr. Pavlem Zemanem

(dále jen „strany“)

tuto

dohodu o součinnosti

Čl. 1

Vymezení pojmů

Pro účely této dohody o součinnosti (dále jen „dohoda“) se rozumí:

- a) „nařízením“ nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 996/2010 ze dne 20. října 2010 o šetření a prevenci nehod a incidentů v civilním letectví a o zrušení směrnice 94/56/ES,
- b) „leteckou nehodou“ událost spojená s provozem letadla, ke které došlo od okamžiku nastoupení kterékoliv osoby do letadla za účelem letu do okamžiku vystoupení kterékoliv osoby, pokud při ní došlo k následku předpokládanému jiným právním předpisem¹,

¹ Čl. 2 odst. 1 nařízení.

§ 55 odst. 1 zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o civilním letectví“).

- c) „incidentem“ událost jiná než letecká nehoda spojená s provozem letadla, která může ovlivnit bezpečnost leteckého provozu²,
- d) „vážným incidentem“ incident, jehož okolnosti nasvědčují tomu, že došlo téměř k letecké nehodě³,
- e) „příčinami“ činnosti, opomenutí, události, podmínky nebo jejich kombinace, které vedly k nehodě či incidentu, aniž přitom došlo k přiřčení viny či určení správní, občanskoprávní či trestní odpovědnosti⁴,
- f) „orgány činnými v trestním řízení“ soud, státní zástupce a policejní orgán⁵,
- g) „trestním řízením“ řízení podle trestního řádu⁶,
- h) „šetřením“ postup vedený orgánem pro šetření za účelem prevence nehod a incidentů, který zahrnuje shromažďování a analýzu informací, vypracování závěrů včetně určení příčiny či příčin nebo faktorů, které k nim přispívají, a případně vypracování bezpečnostních doporučení⁷,
- i) „zajištěním důkazů“ bezpečné nakládání s veškerými důkazy a přijetí veškerých přiměřených opatření na jejich ochranu a bezpečnou úschovu letadla, jeho obsahu a trosk po dobu nezbytnou pro účely šetření⁸,
- j) „ochranou důkazů“ uchování všech důkazů, které mohou být odstraněny, vymazány, ztraceny nebo zničeny, pomocí fotografických a jiných prostředků⁹,
- k) „bezpečnou úschovou“ ochrana důkazů proti dalšímu poškození, přístupu neoprávněných osob, odcizení či porušení¹⁰,
- l) „zprávou o šetření“ zpráva v podobě odpovídající druhu a závažnosti nehody či vážného incidentu¹¹.

Čl. 2

Působnost a úkoly stran

(1) Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod (dále jen „ÚZPLN“) v rámci působnosti stanovené jiným právním předpisem¹² zejména

- a) shromažďuje a analyzuje informace o leteckých nehodách a vážných incidentech, určuje jejich příčiny a vypracovává závěry a bezpečnostní doporučení k jejich předcházení,
- b) shromažďuje a analyzuje informace o jiných než vážných incidentech, určuje jejich příčiny a vypracovává závěry a bezpečnostní doporučení, pokud lze takovéto informace a závěry využít k jejich předcházení,

² § 55 odst. 2 zákona o civilním letectví.

³ § 55 odst. 3 zákona o civilním letectví.

⁴ § 55b odst. 2 zákona o civilním letectví.

⁵ § 12 odst. 1 trestního řádu.

⁶ § 12 odst. 10 trestního řádu.

⁷ Čl. 2 odst. 14 nařízení.

⁸ Čl. 13 odst. 1 věta první nařízení.

⁹ Čl. 13 odst. 1 věta druhá nařízení.

¹⁰ Čl. 13 odst. 1 věta třetí nařízení.

¹¹ Čl. 16 nařízení.

§ 55b odst. 4 zákona o civilním letectví.

¹² Zejm. § 55a odst. 1, 5 a 7 zákona o civilním letectví.

c) spolupracuje se stálými orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému při zjišťování příčin leteckých nehod a odstraňování jejich následků.

(2) ÚZPLN nepřisluší zabývat se hodnocením či posuzováním viny nebo odpovědnosti, a to ani při zjišťování stavu a určování příčin a závěrů a návrhu bezpečnostních doporučení¹³.

(3) Policejní prezidium upraví bližší podrobnosti postupu policejních orgánů při přijímání oznámení o letecké nehodě a vážném incidentu, ohledání a dalších úkonech na místě letecké nehody a vážného incidentu, při provádění úkonů v souvislosti s leteckou nehodou a vážným incidentem, za účelem objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin¹⁴, jakož i při vyšetřování¹⁵, interním aktem řízení. Rozsah konkrétních úkonů prováděných policejním orgánem v trestním řízení se řídí trestním řádem.

(4) Nejvyšší státní zastupitelství bude svými prostředky působit k tomu, aby se státní zástupci při postupu v trestních věcech týkajících se leteckých nehod a vážných incidentů účastnili ohledání místa takové letecké nehody a vážného incidentu, popř. i jiných úkonů důležitých pro posouzení věci. Další podrobnosti postupu státních zástupců při výkonu dozoru v trestním řízení upravuje závazný interní předpis nejvyššího státního zástupce¹⁶.

Čl. 3

Přístup na místo nehody

(1) Inspektoři ÚZPLN jsou oprávněni účastnit se ohledání místa letecké nehody nebo vážného incidentu, a to popřípadě i dodatečného ohledání¹⁷. Stejně oprávnění mají podle předpisů o trestním řízení orgány činné v trestním řízení.

(2) Inspektorům ÚZPLN se zajistí

- a) okamžitý, neomezený a nerušený přístup, včetně účasti týmu zplnomocněných představitelů určených dotčenými státy a poradců, na místo letecké nehody nebo incidentu, jakož i k letadlu, jeho obsahu či troskám,
- b) účast při zajištění důkazů a kontrolovaném odebrání trosek nebo součástí pro účely ohledání nebo analýzy,
- c) zajištění okamžitého přístupu k letovým zapisovačům, jejich obsahu a k veškerým ostatním důležitým záznamům a kontrolu nad nimi.

(3) Inspektoři ÚZPLN jsou v mezích svěřené působnosti oprávněni

- a) řídit práce při odstraňování částí nebo komponent havarovaných letadel,
- b) vyžadovat od osob vysvětlení a zaznamenávat jejich obsah,

¹³ Čl. 2 odst. 4, čl. 5 odst. 5 a čl. 17 odst. 3 nařízení.

¹⁴ § 158 odst. 1 a 3 trestního řádu.

¹⁵ § 161 odst. 1 trestního řádu.

¹⁶ Pokyn obecné povahy č. 8/2009, o trestním řízení, ve znění pozdějších změn.

¹⁷ Čl. 11 nařízení.

- c) vstupovat do dotčených míst a budov nebo letadla,
- d) odebírat a testovat potřebné komponenty a činit další nezbytná opatření pro uchování důkazů.

Čl. 4 Výměna informací

(1) Strany si vyměňují informace v rozsahu nezbytném pro dosažení úkolů vyplývajících z předmětu této dohody. Vzájemně se informují o jakémkoli zjištění nebo úkonu, který ovlivní postup šetření příčin nebo trestní řízení.

(2) Získané a předávané informace je dovoleno využívat jen pro plnění služebních úkolů. Strany zajistí ochranu předávaných informací před nepovolanými osobami. Zvláště dbají ochrany citlivých informací o provozní bezpečnosti¹⁸. Zveřejnit tyto informace lze jen za podmínek stanovených jiným právním předpisem¹⁹.

(3) Je-li zahájeno trestní řízení, ÚZPLN neprodleně vyrozumí strany dohody o ukončení šetření a o tom, že zpráva je veřejně dostupná v elektronické podobě²⁰.

Čl. 5 Součinnost při šetření nehody

(1) Zjistí-li inspektor ÚZPLN, že při letecké nehodě nebo vážném incidentu mohl být spáchán trestný čin, informuje o tom neprodleně policejní orgán a státního zástupce příslušné podle místa letecké nehody nebo incidentu.

(2) O zahájení trestního řízení²¹ v souvislosti s leteckou nehodou nebo incidentem policejní orgán neprodleně informuje ÚZPLN. Předem jej informuje, hodlá-li provést ohledání místa letecké nehody nebo incidentu.

(3) ÚZPLN poskytne policejnímu orgánu veškerou součinnost potřebnou k zajištění důkazů, zejména dohledání a úschovu letových zapisovačů a všech věcných důkazů.

(4) Policejní orgán je oprávněn účastnit se odečítání údajů z letových zapisovačů i zpracování dalších věcných důkazů, prováděného inspektory ÚZPLN.

¹⁸ Čl. 14 nařízení.

¹⁹ Čl. 14 odst. 3 nařízení.

²⁰ Čl. 16 nařízení.

§ 55c odst. 4 zákona o civilním letectví.

²¹ § 158 odst. 3 věta první nebo věta třetí trestního řádu.

Čl. 6 Nakládání s důkazy

(1) Inspektoři ÚZPLN odpovídají za zajištění důkazů, za jejich ochranu a jejich bezpečnou úschovu, ledaže byly převzaty do úschovy orgánem činným v trestním řízení.

(2) Inspektoři ÚZPLN mají právo přístupu ke všem důkazům rozhodným pro šetření.

(3) Až do příjezdu inspektorů ÚZPLN na místo letecké nehody nebo vážného incidentu se nesmí měnit stav místa letecké nehody ani z něj odebírat žádné vzorky či přemísťovat letadlo, jeho obsah či jeho trosky či z nich odebírat vzorky, ani s letadlem hýbat či jej odstranit, s výjimkou případů, kdy je toho zapotřebí z důvodů provozní bezpečnosti, za účelem poskytnutí pomoci zraněným osobám nebo na základě souhlasu oprávněných orgánů. Tím nejsou dotčena oprávnění policejního orgánu konat na místě úkony trestního řízení.

(4) Zjistí-li ÚZPLN, že je nezbytné provést zkoušky věcných důkazů a tyto zkoušky mohou znamenat změnu fyzického stavu, v jakém byl vzorek získán na místě nehody nebo zničit některou část zkušební vzorku, je povinen si předem vyžádat souhlas policejního orgánu.

(5) K destruktivní zkoušce lze přikročit až poté, co budou zajištěny všechny důkazy potřebné pro náležité posouzení věci jak pro účely šetření, tak i pro účely trestního řízení.

(6) Inspektor ÚZPLN je povinen

- a) informovat policejní orgán s potřebným časovým předstihem o tom, že zamýšlí nechat provést destruktivní zkoušku,
- b) umožnit účast policejního orgánu na jejím provedení, včetně možnosti pořízení potřebné dokumentace o jejím průběhu; neúčastní-li se policejní orgán destruktivní zkoušky, zajistí pořízení dokumentace inspektor ÚZPLN v souladu s požadavky policejního orgánu.

Čl. 7 Kontaktní osoby

(1) Každá ze stran určí kontaktní osobu pro účely výměny informací a vytvoření podmínek pro řešení případných sporů při plnění povinností a oznámí kontaktní údaje této osoby ostatním stranám do 30 dnů ode dne účinnosti dohody.

(2) Kontaktní osoby nejsou oprávněny nijak zasahovat do plnění úkolů ÚZPLN a orgánů činných v trestním řízení v konkrétních věcech.

(3) Změnu kontaktní osoby strana oznámí ostatním stranám nejpozději do 10 dnů prostřednictvím jimi určené kontaktní osoby.

Čl. 8
Závěrečné ustanovení

(1) Tato dohoda nabývá účinnosti dnem podpisu a uzavírá se na dobu neurčitou.

(2) Dohoda může být měněna, doplněna nebo zrušena pouze písemnými dodatky, se souhlasem všech účastníků dohody.

(3) Tato dohoda je vyhotovena ve třech výtiscích, z nichž každý účastník dohody obdrží jedno vyhotovení.

V Brně dne 5. června 2012

Ing. Pavel Štrůbl, v.r.

ředitel Ústavu pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod

plk. Mgr. Petr Lessy, v.r.

policejní prezident

JUDr. Pavel Zeman, v.r.

nejvyšší státní zástupce